

snáz způsobil. Důvodem zločinné kvalifikace §u 174 I c) tr. zák. jest, jak právě zmáteční stížnost sama vytýká, že poškozenému jest nesnázi znemožněno, by svůj majetek náležitě střežil a chránil. Slovy »a jiné« na které stížnost poukazuje, ustanovuje zákon jen požadavek, že tu musí býti událost, působící stejně intensivně jako živelní pohroma. Slovy »nesnáz obecná neb okradeného zvlášť potkavší« vylučuje zákon jen nesnáz, kterou si poškozený přivodil sám, jinak však nerozlišuje, zdali nesnáz přivoděna byla náhodou, či se strany jiné, či pachatelem samým. Nemůže býti nejmenší pochybnosti o tom, že když se někdo dopouští zhářství na svém sousedu a při požáru tomuto ještě něco odcizí, bude trestným nejen pro zločin dle §u 166 tr. zák., nýbrž i pro zločin dle §u 174 I. c) tr. zák. Není tu tedy uplatňované zmátečnosti.

Čís. 1735.

Spoluvina dle §u 5 tr. zák. na přečinu nadržování věřiteli dle §u 485 tr. zák. jest možnou. Výjimka druhé věty tohoto §u vztahuje se pouze na věřitele.

(Rozh. ze dne 24. září 1924, Zm II 243/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmáteční stížnost obžalovaného Karla Sch-a do rozsudku krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 10. ledna 1924, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem spoluviny na nedokonaném nadržování věřiteli ve smyslu §§ů 5, 8 a 485 tr. zák., a uvedl v otázce, o niž tu jde, v

d ů v o d e c h:

Vzhledem k názoru, vyslovenému v nauce (srov. Löffler v Bartschově komentáři ke konk. řádu II. sv. str. 517), že svádění nebo přispění k přečinu podle §u 485 tr. zák. není trestným, položil si zrušovací soud z povinnosti úřední (§ 290 tr. ř.) otázku, zda nebyl napadeným výrokem a výrokem, odsuzujícím též Emila K-a pro přečin podle §§ů 5, 8, 485 tr. zák. v neprospěch těchto obžalovaných porušen zákon. Než k otázce té dlužno odpověděti záporně, neboť nelze schváliti onen názor, pokud vyjimku druhého odstavce §u 485 tr. zák., stanovenou pro věřitele, který přijme od předluženého dlužníka zajištění nebo zaplacení pohledávky, rozšiřuje bez rozdílu na osoby třetí. Odstavec druhý §u 485 tr. zák. není v podstatě než kodifikací názoru, judikaturou v rozhodnutích bývalého nejvyššího soudu vídeňského čís. sb. 4078 a 4118 vysloveného, že přijímání a zajištění nebo placení pohledávky, věřiteli příslušející, není samo o sobě trestným, při čemž předpoklad judikatury, že musí jíti o pohledávku splatnou, do zákona nebyl pojat, pokud se týče příslušná slova, obsažená v osnově, byla při druhém čtení škrnuta. Ona rozhodnutí vůbec nemluví o trestnosti nebo beztrestnosti spoluviny třetích osob, naopak z okolnosti, že prohlašují dokonce i věřitele po případě trestně odpovědným za spoluvinu, jest vidno, že též spoluvinu třetích osob nepovažují za vyloučenu. Také z poznámek pamětního spisu k § 485 neplyne, že zákonodárce považoval dotčenou vyjimku ze zásady §u

5 pokud se týče Šu 279 tr. zák. za privilegium causae t. j. za věcnou výjimku z trestnosti, kterou proto dlužno vztahovati nejen na věřitele, nýbrž na všechny osoby, které při uplatňování neb přijímání pohledávky jeho spolupůsobily. Zákonodárce by zajisté názoru tomu byl dal jasný výraz v zákoně, zvláště, když šlo o novou právní myšlenku, dosud ani judikaturou ani naukou ani zákonodárstvím v cizozemsku obecně neschválenou. Nelze proto ustanovení druhého odstavce Šu 485 jako výjimku ze zásady §§ů 5 a 239 tr. zák. vykládati způsobem rozšiřujícím a přiznati věřiteli o výsadu též osobám třetím, které, jako stěžovatel a obžalovaný K., podle zjištění rozsudku nebyly dokonce ani orgány ani zástupci věřitelky.

Čís. 1736.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Skutková podstata přečinu podle Šu 14 čís. 1 zákona, nevyžaduje, by výrok pachatelův směřoval výslovně proti demokraticko-republikánské formě Československé republiky. Stačí, je-li předmět pobuřujícího výroku označen takovým způsobem, že nelze důvodně pochybovati, že pachatel míří proti ní, byť jí výslovně nejmenoval.

Předmětem ochrany jest tu demokraticko-republikánská forma státu ve smyslu ústavní listiny.

Souběh zákona (§ 14 čís. 1) s trestním zákonem (§ 65 a.).

(Rozh. ze dne 27. září 1924, Zm. I 20/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v České Lípě ze dne 28. listopadu 1923, jímž byl obžalovaný sprostěn podle Šu 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přečin Šu 14 čís. 1 zákona ze dne 19. března 1923, čís. 50 Sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Nalézací soud zjišťuje, že obžalovaný dne 22. února 1923 ve W. na schůzi, jednáje o osnově zákona na ochranu republiky, mezi jiným prohlásil, že dnes, v době demokracie, v době politické svobody, uveřejní se zákon; za který by se dokonce starý rakouský stát styděl. Dnešní demokracie že jest podvodem a stát, kterému jest zapotřebí takových zákonů, že ukazuje, že soustava jeho nemůže býti nejsilnější. Skutkové podstaty přečinu rušení obecního míru dle Šu 14 čís. 1 zákona na ochranu republiky soud v rozporu s obžalobou v tomto výroku nespátřuje, ježto obžalovaný prý mluvil o demokracii jen všeobecně a proti demokraticko-republikánské formě státu nemohl pobuřovati, poněvadž strana jeho, jak obžalovaný tehdy výslovně prohlásil, stojí na půdě demokracie, a jelikož ostatní výroky prý nejsou než dovolenou kritikou osnovy zákona na ochranu republiky. Argumentace ta jest pochybena. Nalézací soud jest především na omylu (čís. 9 a) Šu 281 tr. ř.), míně, že skutková podstata přečinu dle Šu 14 čís. 1 zákona vyžaduje, aby výrok